EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 4.11.2020
COM(2020) 692 final

2020/0313 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om ändring av rådets förordning (EG) nr 428/2009 genom att bevilja unionens generella exporttillstånd för export av vissa produkter med dubbla användningsområden från unionen till Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

Förenade kungariket anmälde den 29 mars 2017 sin avsikt att utträda ur unionen i enlighet med artikel 50 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med artikel 50 förhandlade unionen med Förenade kungariket fram ett avtal där villkoren för Förenade kungarikets utträde fastställs, med beaktande av de framtida förbindelserna (nedan kallat *utträdesavtalet*)[1]. Enligt villkoren i utträdesavtalet är Förenade kungariket efter den 31 januari 2020 inte längre en medlemsstat i Europeiska unionen, och unionens primär- och sekundärrätt upphör att vara tillämplig på Förenade kungariket efter slutet av en övergångsfas den 31 december 2020.

Genom rådets förordning (EG) nr 428/2009 av den 5 maj 2009 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export, överföring, förmedling och transitering av produkter med dubbla användningsområden[2] (nedan kallad *förordningen*) skapas ett gemensamt kontrollsystem för export av produkter med dubbla användningsområden, i linje med medlemsstaternas och Europeiska unionens (EU) internationella åtaganden och förpliktelser. Enligt förordningen ska tillstånd krävas för export av produkter med dubbla användningsområden till tredjeländer. Detta tillstånd kan ha formen av ett individuellt, globalt eller generellt tillstånd.

För att stödja EU:s konkurrenskraft och skapa lika villkor för alla exportörer i unionen och samtidigt säkerställa en hög säkerhetsnivå och fullständig efterlevnad av internationella förpliktelser, fastställs i rådets förordning (EG) nr 428/2009 unionens generella exporttillstånd för export av vissa produkter med dubbla användningsområden till vissa tredjeländer på vissa villkor. I bilaga IIa till förordningen fastställs unionens generella exporttillstånd (nedan kallat EU001) för vissa transaktioner med låg risk, t.ex. export till Australien, Förenta staterna, Japan, Kanada, Nya Zeeland, Norge och Schweiz (inbegripet Liechtenstein).

Förenade kungarikets utträde ur unionen påverkar handeln med produkter med dubbla användningsområden mellan EU och Förenade kungariket. I enlighet med rådets förordning (EG) nr 428/2009 kommer exporten av produkter med dubbla användningsområden från EU till Förenade kungariket att från och med den 1 januari 2021 kräva ett exporttillstånd som utfärdas av den behöriga myndigheten i den medlemsstat där exportören är etablerad. Detta skulle skapa en betydande administrativ börda för medlemsstaternas behöriga myndigheter och för EU:s exportörer, som skulle påverka deras konkurrenskraft.

För att minska dessa risker och konsekvenserna för EU:s konkurrenskraft av Förenade kungarikets utträde är det därför lämpligt att lägga till Förenade kungariket i bilaga IIa till förordningen och därmed kontrollera exporten till Förenade kungariket inom ramen för unionens generella exporttillstånd EU001. Det finns ett flertal orsaker till varför Förenade kungariket bör läggas till i förteckningen över länder som omfattas av EU001:

- Förenade kungariket är part i relevanta internationella fördrag och medlem av internationella icke-spridningssystem och upprätthåller fullständig efterlevnad av relevanta förpliktelser och åtaganden.

---

[1] Avtal om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, EUT L 29, 31.1.2020, s. 7 (*utträdesavtalet*).

[2] EUT L 134, 29.5.2009, s. 1.

- Förenade kungariket tillämpar proportionella och tillräckliga kontroller för att effektivt hantera frågor om den avsedda slutanvändningen och risken för omdirigering, vilka överensstämmer med målen och bestämmelserna i förordningen.

Att Förenade kungariket läggs till i förteckningen över länder som omfattas av EU001 kommer därför inte att inverka negativt på säkerheten i EU och internationellt, men det kommer att säkerställa en enhetlig och konsekvent tillämpning av kontroller i hela EU och skapa lika villkor för EU:s exportörer.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

I EU-ordningen för kontroll av export av produkter med dubbla användningsområden föreskrivs att exporttillstånd vanligen utfärdas av nationella behöriga myndigheter på grundval av bedömningar från fall till fall. Ett krav på ett särskilt tillstånd för export till Förenade kungariket kommer sannolikt att medföra en betydande administrativ börda för exportörer och behöriga myndigheter och riskerar att skapa ojämlika villkor för exportörer i medlemsstaterna, och därmed påverka den inre marknadens och den gemensamma handelspolitikens funktionssätt. Dessa negativa följder kan mildras genom att Förenade kungariket läggs till i förteckningen över destinationer som omfattas av EU001. Detta förslag är således förenligt med den allmänna strategin för beredskapsåtgärder för att hantera Förenade kungarikets utträde utan avtal.

Med tanke på att Förenade kungariket är en viktig destination för export av produkter med dubbla användningsområden och att Förenade kungariket har förbundit sig till och säkerställer fullständig efterlevnad av relevanta internationella förpliktelser och åtaganden, är det också förenligt med målen i denna förordning med avseende på säkerheten i EU och internationellt att lägga till Förenade kungariket i förteckningen över destinationer som omfattas av EU001, och detta är också förenligt med hur export av produkter med dubbla användningsområden till andra stater (som befinner sig i en situation som är jämförbar med Förenade kungarikets situation vad gäller förordningens mål) kontrolleras enligt EU-rätten.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

- **Rättslig grund**

Den rättsliga grunden är artikel 207 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*).

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

Ej tillämpligt eftersom internationell handel är en exklusiv befogenhet för EU.

- **Proportionalitetsprincipen**

Den föreslagna förordningen anses vara proportionerlig eftersom man därigenom kommer att undvika oproportionerliga störningar i handeln och en orimlig administrativ börda för EU:s export av produkter med dubbla användningsområden till Förenade kungariket, och samtidigt bevara säkerheten i EU och internationellt. Den går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål och den innehåller inga större förändringar.

- **Val av instrument**

Detta förslag innehåller en begränsad ändring för att hantera en mycket specifik situation av engångskaraktär. Eftersom förteckningen över tredjeländer som omfattas av EU001 fastställs i

förordningen, och med hänsyn till att kommissionen inte har befogenhet att lägga till andra länder till den förteckningen, förefaller en Europaparlamentets och rådets förordning vara den enda lämpliga typen av rättsakt för att hantera denna situation.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

Ej tillämpligt på grund av den exceptionella situation av engångskaraktär som föranleder detta förslag.

- **Samråd med berörda parter**

De särskilda omständigheter som präglar förhandlingarna om Förenade kungarikets utträde ur unionen och den ständigt föränderliga situationen gjorde att möjligheten till offentliga samråd kraftigt begränsades. De utmaningar som uppstår till följd av Förenade kungarikets utträde ur EU, liksom möjliga lösningar, har dock tagits upp av olika berörda parter och företrädare för medlemsstaterna.

- **Konsekvensbedömning**

I överensstämmelse med riktlinjerna för bättre lagstiftning behövs inte en konsekvensbedömning på grund av den exceptionella situationen. Det finns inte några väsentligen annorlunda alternativ, med undantag för vad som föreslagits.

- **Grundläggande rättigheter**

Förslaget har ingen inverkan på tillämpningen eller skyddet av de grundläggande rättigheterna.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Ej tillämpligt.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Ej tillämpligt.

2020/0313 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om ändring av rådets förordning (EG) nr 428/2009 genom att bevilja unionens generella exporttillstånd för export av vissa produkter med dubbla användningsområden från unionen till Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 207.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

1. Den 29 mars 2017 anmälde Förenade kungariket sin avsikt att utträda ur unionen i enlighet med artikel 50 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med artikel 50 förhandlade unionen fram utträdesavtalet[3] med Förenade kungariket. Enligt villkoren i utträdesavtalet är Förenade kungariket efter den 31 januari 2020 inte längre en medlemsstat i Europeiska unionen, och unionens primär- och sekundärrätt upphör att vara tillämplig på och i Förenade kungariket efter slutet av en övergångsfas den 31 december 2020.

2. Genom rådets förordning (EG) nr 428/2009[4] upprättas ett gemensamt system för kontroll av export av produkter med dubbla användningsområden, i syfte att skydda säkerheten i unionen och internationellt samt skapa lika villkor för exportörerna.

3. I rådets förordning (EG) nr 428/2009 fastställs unionens generella exporttillstånd som underlättar kontroller av export med låg risk av produkter med dubbla användningsområden till vissa tredjeländer. För närvarande omfattas Australien, Förenta staterna, Japan, Kanada, Nya Zeeland, Norge och Schweiz, inbegripet Liechtenstein, av unionens generella exporttillstånd nr EU001.

4. Förenade kungariket är part i relevanta internationella fördrag och medlem av internationella icke-spridningssystem och upprätthåller fullständig efterlevnad av relevanta förpliktelser och åtaganden.

5. Förenade kungariket tillämpar proportionella och tillräckliga kontroller för att effektivt hantera frågor om den avsedda slutanvändningen och risken för omdirigering, vilka överensstämmer med målen och bestämmelserna i förordning (EG) nr 428/2009.

---

[3] Avtal om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, EUT L 29, 31.1.2020, s. 7).

[4] Rådets förordning (EG) nr 428/2009 av den 5 maj 2009 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export, överföring, förmedling och transitering av produkter med dubbla användningsområden (EUT L 134, 29.5.2009, s. 1).

6. Att Förenade kungariket läggs till i förteckningen över länder som omfattas av EU001 torde inte inverka negativt på säkerheten i unionen och internationellt.

7. Med hänsyn till att Förenade kungariket är en viktig destination för produkter med dubbla användningsområden som tillverkas i unionen är det lämpligt att lägga till Förenade kungariket i förteckningen över destinationer som omfattas av unionens generella exporttillstånd nr EU001, för att säkerställa en enhetlig och konsekvent tillämpning av kontroller i hela unionen, främja lika villkor för unionens exportörer och undvika en onödig administrativ börda, samtidigt som säkerheten i unionen och internationellt skyddas.

8. Med tanke på den brådska som följer av omständigheterna kring Förenade kungarikets utträde ur Europeiska unionen är det nödvändigt att möjliggöra en snabb tillämpning av de bestämmelser som föreskrivs i denna förordning vad avser att utvidga unionens generella exporttillstånd nr EU001 till att omfatta Förenade kungariket. Därför bör denna förordning träda i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Bilaga IIa till rådets förordning (EG) nr 428/2009 ska ändras på följande sätt:

1. Rubriken ”Export till Australien, Japan, Kanada, Nya Zeeland, Norge och Schweiz, inbegripet Liechtenstein och Förenta staterna” ska ersättas med följande:

   ”Export till Australien, Förenade kungariket, Förenta staterna, Japan, Kanada, Nya Zeeland, Norge och Schweiz, inbegripet Liechtenstein”.

2. I del 2 ska följande läggas till efter ”Schweiz, inbegripet Liechtenstein”:

   ”- Förenade kungariket (utan att det påverkar tillämpningen av denna förordning på och i Förenade kungariket med avseende på Nordirland i enlighet med punkt 47 i bilaga 2 till protokollet om Irland/Nordirland som förtecknar de bestämmelser i unionsrätt som avses i artikel 5.4 i utträdesavtalet)[5]”.

Artikel 2

Ikraftträdande och tillämpning

Denna förordning träder i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning.*

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar	*På rådets vägnar*
Ordförande	*Ordförande*

[5] EUT C 66 I, 19.2.2019, s. 1.